

Avaliku teabe seaduse ja keeleseaduse muutmise seadus

§ 1. Avaliku teabe seaduse muutmine

Avaliku teabe seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 32¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Eesti teabevärv on riiklik keskne kontaktpunkt koos andmekoguga, mille kaudu isik pääseb ligi:

- 1) teabevaldaja tegevusvaldkonda ja üldkasutatavaid teenuseid puudutavale avalikkusele suunatud teabele;
- 2) isikule suunatud isikustatud teabele;
- 3) taaskasutatavale teabele;
- 4) otsestele avalikele e-teenustele ja neid toetavatele tugiteenustele.“;

2) paragrahvi 32¹ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Eesti teabevärv eesmärg on võimaldada isikul saada teabevaldajalt ülevaade tegevusvaldkonnaga seotud õigustest, kohustustest ja alustatud menetluste seisust ning leida teave ja teenused lihtsalt ja mugavalt ühest kohast.

(1²) Eesti teabevärvas töödeldakse järgmisi isikuandmeid:

- 1) füüsilise isiku üldandmed, allkirja kujutis, foto, sünniaeg, sünnikoht ja rahvus;
- 2) abikaasaga või registreeritud elukaaslasega seotud andmed;
- 3) alaealiste lastega seotud andmed;
- 4) elukohaga, sealhulgas varasemate elukohtadega seotud andmed;
- 5) füüsilise isiku seos juriidilise isikuga ning seotud juriidilise isiku nimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 6) hüvitiste, toetuste, pensioni ja arvelduskontoga seotud andmed;
- 7) isiku ametlikule riiklikule e-posti aadressile saadetud kirjad;
- 8) isiku ametlikule riiklikule e-posti aadressile saadetud teavitused tema ametlikule riiklikule e-posti aadressile saadetud kirjade kohta;
- 9) isiku telefoninumbri saadetud teavitused tema ametlikule riiklikule e-posti aadressile saadetud kirjade kohta;
- 10) isikut tõendavate dokumentide andmed;
- 11) isikule väljastatud lubade ja tegevuskeeldudega seotud andmed;
- 12) isiku karistatuse ja täitemenetlusega seotud andmed;
- 13) kohanemisprogrammis, sealhulgas eesti keele õppes, osalemise andmed;
- 14) logiandmed;
- 15) menetlusseisuga seotud andmed;
- 16) poliitilise kuuluvuse ja usulise enesemääratluse andmed;
- 17) terviseandmed;
- 18) töö ja haridusega seotud andmed;
- 19) varaliste õigustega seotud andmed.“;

3) paragrahvi 32¹ lõike 1² punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 32¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Eesti teabevärava kaasvastutavad töötajad on Eesti teabeväravat kasutavad teabevaldajad, Justiits- ja Digiministeerium ning Riigi Infosüsteemi Amet.“;

5) paragrahvi 32¹ täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Eesti teabeväravas säilitatakse:

- 1) isikuandmeid teenuste üksikpäringu korral isikustatud sessiooni lõpuni, kuid mitte kauem kui 30 minutit päringu tegemisest arvates;
- 2) teabevärava mobiilirakenduse kaudu tehtava kontrollpäringuga saadud fotot 30 päeva;
- 3) nõusolekut teabevärava töölaupäringuteks üks aasta nõusoleku andmisest arvates või kuni selle tagasivõtmiseni;
- 4) isikuandmeid nõusolekupõhise kuvamise korral 30 päeva pärast omavahel seotud haldusmenetlustest viimase lõppemist või nõusoleku tagasivõtmise korral 30 päeva nõusoleku tagasivõtmisest arvates;
- 5) isiku ametlikule riiklikule e-posti aadressile saadetud kirja kolm aastat selle saabumisest arvates;
- 6) logiandmeid kolm aastat nende tekkimisest arvates.“;

6) paragrahvi 32¹ lõike 2¹ punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

7) paragrahvi 32¹ lõiked 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Eesti teabevärava vastutav töötaja tagab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe kasutajakeskse korrastatult kuvamise ja teenuste kättesaadavuse Eesti teabeväravas.

(4) Teabevaldaja tagab oma valdkonna teenuste nõuetekohasuse ning nendega seotud teabe õigsuse, korrastatuse, ülevaatliku esitamise ja edastamise Riigi Infosüsteemi Ametile.

(5) Eesti teabevärava kaasvastutavate töötajate ülesanded ning selles nii isikustatud kui ka isikustamata teabe ja teenuste kättesaadavaks tegemise, haldamise, kasutamise, teenuste arendamise ja andmekogu teabeväravaga liidestamise tingimused ja korra, kogutavate andmete täpsema koosseisu ning muud andmekogu pidamisega seotud korralduslikud küsimused kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

8) paragrahvi 32¹ täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Eesti teabeväravas ligipääsetavad sündmusteenused kehtestab avalike e-teenuste arendamise koordineerimise ja nende ühtse platvormi arendamise eest vastutav minister määrusega.“;

9) seaduse 5¹. peatükki täiendatakse §-ga 43¹⁰ järgmises sõnastuses:

“§ 43¹⁰. Andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogu

(1) Andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv keskne andmekogu, mis on asutatud järgmistel eesmärkidel:

- 1) võimaldada isikul anda nõusolek oma isikuandmete edastamiseks riigi infosüsteemi kuuluvast andmekogust eraõiguslikule juriidilisele isikule, võtta tagasi antud nõusolekuid, anda isikule ülevaade tema antud nõusolekutest ning tagada toimunud andmevahetuse õiguspärasuse tõendatavus;

2) võimaldada selle vastutaval töötlejal kontrollida juriidilise isiku esindaja või füüsilise isiku volituse olemasolu ja ulatust ning võimaldada isikul keskselt hallata tema poolt ja temale antud volitusi riigi infosüsteemis.

(2) Andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogu koosneb järgmistest andmestikest:

1) andmenõusoleku andmestik, milles töödeldakse andmeid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud eesmärkidel;

2) volituste haldamise andmestik, milles töödeldakse andmeid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud eesmärkidel.

(3) Andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogus töödeldakse järgmisi isikuandmeid:

1) andmeedastuse nõusoleku andmestikus – enda isikuandmete edastamiseks nõusoleku andnud isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood ja teovõime piiramise andmed, eelnimetatud nõusoleku andmise ja tagasivõtmise aeg, nõusoleku kehtivuse lõppkuupäev ning nõusolekuga seotud muud andmed;

2) volituste haldamise andmestikus – lõppkasutaja ja asjakohasel juhul tema seadusliku esindaja ees- ja perekonnanimi, isikukood, volitusega antud esindusõiguse andmed ning isiku teovõime piiramise andmed.

(4) Andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogu vastutav töötleja on Riigi Infosüsteemi Amet.

(5) Andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogus töödeldavaid andmeid säilitatakse kolm aastat andmenõusoleku andmestikus nõusoleku kehtivuse lõppemisest ning volituste haldamise andmestikus volituse lõppemisest arvates.

(6) Andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogu asutab, vastavate võrgu- ja infosüsteemide haldamise ja kasutamise korrad ning andmekogu põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega, milles sätestatakse:

1) vastutava töötleja ülesanded;

2) andmenõusoleku ja volituste haldamise infosüsteemi kantavate andmete täpsem koosseis ja edastamise kord, sealhulgas vajaduse korral andmekogus töödeldavate isikustamata andmete koosseis;

3) andmenõusoleku ja volituste haldamise infosüsteemi liidestumise täpsemad tingimused;

4) andmeandjate regulatsioon;

5) muud andmenõusoleku ja volituste haldamise infosüsteemi pidamise, haldamise ja kasutamisega seotud korralduslikud küsimused.“;

10) paragrahvi 43¹⁰ täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Andmenõusolekusüsteemi kasutamine on kohustuslik andmete puhul, mis edastatakse riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse andmekogudest infosüsteemi andmevahetuskihi vahendusel andmesubjekti nõusoleku alusel.“

§ 2. Keeleseaduse muutmine

Keeleseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse 2¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„2¹. peatükk Tölkeandmekogu

§ 7¹. Tõlkeandmekogu

(1) Tõlkeandmekogus töödeldakse andmeid eesmärgiga:

- 1) võimaldada riigiasutusel (edaspidi kasutajaasutus) tõlkida teavet eesti keelest ja eesti keelde ning hallata tõlketöid;
- 2) toetada vajalike andmetega käesoleva lõike punktis 1 nimetatud kasutajaasutuse tõlketööde planeerimist ja korraldamist;

(2) Tõlkeandmekogus töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) tõlketöö tellija ees- ja perekonnanimi, isikukood ja kontaktandmed;
- 2) tõlketöö täitja ees- ja perekonnanimi, isikukood, kontaktandmed ja kasutajaasutuse märkus täitja pädevuse kohta;
- 3) tõlkemälus, tõlgitavas teabes ning lisa- ja taustamaterjalis sisalduvad isikuandmed, sealhulgas eriliiki isikuandmed.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud tõlkemälus, tõlgitavas teabes ning lisa- ja taustamaterjalis töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed;
- 2) isiku seosed teiste isikutega;
- 3) isikuga seotud dokumentide andmed;
- 4) isikuga seotud menetluste andmed;
- 5) hariduse ja tööga seotud andmed;
- 6) varaliste õiguste ja kohustustega seotud andmed, sealhulgas sissetulekute andmed;
- 7) karistatuse andmed;
- 8) terviseandmed;
- 9) poliitilise kuuluvuse, soolise ja usulise enesemääratluse andmed;
- 10) maksu-, panga- ja ärisaladust sisaldavad andmed.

(4) Tõlkeandmekogu andmeid säilitatakse järgmiselt:

- 1) tõlketöö tehnilisi andmeid seitse aastat pärast tõlketöö vastuvõtmist selle tellija poolt;
- 2) käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud andmeid kolm aastat pärast isiku tõlkeandmekogule juurdepääsu lõpetamist;
- 3) käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud andmeid kuus kuud pärast tõlketöö valmimist ja vastuvõtmist tellija poolt;
- 4) sõnastikest, terminibaasidest ja avalikest tõlkemäludest kogutud andmeid anonüümitud kujul tähtajatult.

(5) Tõlkeandmekogu kaasvastutavad töötajad on Eesti Keele Instituut ja kasutajaasutused.

(6) Tõlkeandmekogu põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega, milles sätestatakse:

- 1) kaasvastutavad töötajad ja nende ülesanded;
- 2) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 3) tõlkeandmekogusse kantavate andmete täpsem koosseis ja edastamise kord;
- 4) andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;
- 5) juurdepääs tõlkeandmekogule ja sellega liidestumise täpsemad tingimused ja kord;
- 6) muud korralduslikud küsimused.“.

2) paragrahvi 7¹ lõiget 1 täiendatakse punktidega 3, 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„3) võimaldada igalühel tõlkida teavet eesti keelest ja eesti keelde, kasutades avalikke anonüümitud tõlkemälusid;

- 4) avalikustada anonüümitud tõlkemälud ja pakkuda seeläbi tuge terminite ühtluse ja arendamise tagamiseks;
- 5) pakkuda tuge tõlke kvaliteedi tagamiseks.“.

§ 3. Seaduse jõustumine

- (1) Käesoleva seaduse § 1 punkt 10 jõustub 2026. aasta 1. detsembril.
- (2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 3 ja 6 jõustuvad 2030. aasta 24. aprillil.
- (3) Käesoleva seaduse § 2 punkt 2 jõustub 2027. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus 2025

(allkirjastatud digitaalselt)